YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO
26 päivänä helmikuuta 1976 *

Asiassa 52/75,

Euroopan yhteisöjen komissio, asiamiehenään komission oikeudellinen neuvonantaja Cesare Maestripieri, prosessiosoite Luxemburgissa c/o komission oikeudellinen neuvonantaja Mario Cervino, bâtiment CFL, place de la Gare,

kantajana,

vastaan

Italian tasavalta, asiamiehenään suurlähettiläs Adolfo Maresca, avustajanaan apulaisvaltionasiamies Ivo Maria Braguglia, prosessiosoite Luxemburgissa Italian suurlähetystö,

vastaajana,

jossa vaaditaan vahvistamaan, että Italian tasavalta on jättänyt täyttämättä sille vihannesten siementen pitämisestä kaupan 29 päivänä syyskuuta 1970 annetun neuvoston direktiivin 70/458/ETY 43 artiklan nojalla kuuluvat velvoitteet,

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN,

toimien kokoonpanossa: presidentti R. Lecourt, jaostojen puheenjohtajat H. Kutscher ja A. O'Keeffe sekä tuomarit A. M. Donner, J. Mertens de Wilmars, M. Sørensen ja A. J. Mackenzie Stuart,

* Oikeudenkäyntikieli: italia.

julkisasiamies: H. Mayras,
kirjaaja: A. Van Houtte,

on antanut seuraavan

tuomion

1 Euroopan yhteisöjen komissio on nostanut ETY:n perustamissopimuksen 169 artiklan nojalla kanteen, joka on saapunut yhteisöjen tuomioistuimeen 10.6.1975 ja jossa yhteisöjen tuomioistuinta vaaditaan toteamaan, että Italian tasavalta ei ole noudattanut ETY:n perustamissopimuksen mukaisia velvoitteitaan, koska se on jättänyt panematta täytäntöön vihannesten siementen pitämisestä kaupan 29 päivänä syyskuuta 1970 annetun neuvoston direktiivin 70/458/ETY (EYVL L 225, s. 7; kodifioitu versio, jossa on otettu huomioon myöhemmät muutokset, EYVL 1974, C 66, s. 62) 43 artiklassa asetetussa määräajassa kyseisen direktiivin noudattamiseksi tarvittavat lait, asetukset ja hallinnolliset määräykset.

2 Neuvosto on ollut tietoinen siitä, että vihannesten siementen käyttöä koskevissa kansallisissa säännöissä ilmenneet erot ovat muodostaneet esteen jäsenvaltioiden väliselle kaupankäynnille. Sen vuoksi se on halunnut 29.9.1970 annetulla direktiivillä ottaa käyttöön yhteiset säännöt, jotka sisältävät yhteiset vaatimukset siementen pitämiselle kaupan sekä jäsenvaltioiden välisessä kaupankäynnissä että kansallisilla markkinoilla.

3 Kyseisessä direktiivissä on vahvistettu kansallisten toimenpiteiden täytäntöönpanolle 1.7.1972 päättynyt määräaika.

4 Komissio toteaa, ettei Italian tasavalta ole vielä toteuttanut direktiivin säännösten noudattamiseksi tarvittavia toimenpiteitä, jotka koskevat

a) eri vihanneslajien kansallisten lajikeluetteloiden laatimista ja edellytysten määrittämistä lajikkeiden hyväksymiseksi kyseisiin luetteloihin (direktiivin 3–15 artikla)

b) siementen luokitusta (direktiivin 2 ja 20 artikla)

c) vakiosiementen kaupan pitämisen edellytyksiä (direktiivin 24–26 artikla)

d) direktiivin säännösten mukaisten siementen kaupan pitämistä koskevien rajoitusten poistamista (16 artiklan 1 kohta ja 30 artikla).

5 Italian tasavalta huomauttaa, että direktiivin 70/458/ETY yleisesti sovellettavat säännöt on sisällytetty Italian oikeusjärjestykseen 25.11.1971 annetulla, siementen tuotantoa ja kaupan pitämistä sääntelevällä lailla n:o 1096 ja sen täytäntöönpanoasetuksella, joka on hyväksytty 8.10.1973 annetulla tasavallan presidentin asetuksella n:o 1065. Lisäksi tiettyjen vihanneslajien lajikerekisteri on perustettu 26.4.1973 annetulla tasavallan presidentin asetuksella.

6 Vaikka Italian tasavalta myöntää laiminlyöneensä komission kanteessaan mainitsemien direktiivin säännösten täytäntöönpanolle asetetun määräajan noudattamisen, se kuitenkin väittää, että laiminlyönti on ollut perusteltua.

7 Italian tasavalta esittää tältä osin erityisesti, että direktiivin 43 artiklassa asetettu määräaika on ollut liian lyhyt ja että direktiivin erityisten ja yksityiskohtaisten täsmällisten säännösten täytäntöönpano on osoittautunut hyvin monimutkaiseksi. Näin ollen kansallisten sääntöjen yhdenmukaistamiseksi direktiivin säännösten kanssa olisi tarvittu perusteellisia tutkimuksia, lukuisia neuvotteluja niiden maataloussektorien kanssa, joita asia koskee, sekä useita ministeriöitten välisiä kokouksia.

8 Se, että yksikään jäsenvaltio ei ole onnistunut noudattamaan direktiivin täytäntöönpanolle asetettua määräaikaa – 1.7.1972 – ja että tietyissä jäsenvaltioissa täytäntöönpano on tapahtunut vasta kesä- ja lokakuussa 1974, on osoituksena määräajan sopimattomuudesta.

9 Joka tapauksessa direktiivin täysimääräistä täytäntöönpanemista Italian oikeusjärjestyksessä koskeva lakiesitys hyväksyttiin 3.12.1975 edustajakamarissa ja sen hyväksyminen kuului senaatin työjärjestykseen 15.1.1976, mutta hallituskriisi esti sen hyväksymisen kyseisenä päivänä.

10 Direktiivin täsmällinen täytäntöönpano on erityisen tärkeää jo siitäkin syystä, että täytäntöönpanotoimenpiteet on jätetty jäsenvaltioiden päätettäviksi ja jos tarkoitettuja tavoitteita ei saavuteta asetetussa määräajassa, kyseiset säädökset ovat tehottomia. Vaikka direktiivin säännöksillä on yhtä sitova oikeusvaikutus suhteessa jäsenvaltioihin, joille se on osoitettu, kuin yhteisön oikeuden muilla oikeussäännöillä, kyseinen oikeusvaikutus koskee ennen kaikkea säännöksiä

säädettyjen toimenpiteiden täytäntöönpanolle asetetusta määräajasta, erityisesti koska määräaikojen päätyttyä jäsenvaltioissa sovellettavissa säännöissä ilmenevistä eroista voi aiheutua syrjintää.

11 Jäsenvaltio ei voi perustella sille kuuluvien velvoitteiden täytäntöönpanon tilapäistäkään laiminlyöntiä vetoamalla toisten jäsenvaltioiden mahdolliseen viivästykseen direktiivissä säädettyjen velvoitteiden täyttämisessä. Perustamissopimuksessa ei ole rajoituttu määräämään vastavuoroisia velvoitteita eri oikeussubjekteille, joihin sitä sovelletaan, vaan sopimuksella on perustettu uusi oikeusjärjestys, joka säätelee mainittujen oikeussubjektien toimivaltaa, oikeuksia ja velvoitteita samoin kuin tarvittavia menettelyjä mahdollisen rikkomisen toteamiseksi ja rankaisemiseksi.

12 Jos direktiivin täytäntöönpanolle asetettu määräaika osoittautuu liian lyhyeksi, kyseisellä jäsenvaltiolla ei ole muuta yhteisön oikeuden kanssa yhteensoveltuvaa keinoa kuin tehdä asianmukaiset aloitteet yhteisössä, jotta yhteisön toimivaltainen toimielin jatkaisi tarvittavassa määrin kyseistä määräaikaa.

13 Tältä osin voidaan todeta, että käsiteltävänä olevassa tapauksessa neuvosto on tosiasiallisesti jatkanut direktiivin tiettyjen säännösten täytäntöönpanon määräaikaa, erityisesti 6.12.1972 annetulla direktiivillä 72/418/ETY (EYVL L 287, s. 22) ja 11.12.1973 annetulla direktiivillä 73/438/ETY (EYVL L 356, s. 79).

14 Lopuksi on muistettava, että perustamissopimuksen 169 artikla on jäsenvaltioita sitova riippumatta siitä, mistä valtion toimielimestä jäsenvelvollisuuksien noudattamatta jättäminen johtuu. Jäsenvaltio ei voi sisäisen oikeusjärjestyksensä oikeussääntöihin, toimintatapoihin tai tilaan vetoamalla perustella sitä, ettei se ole noudattanut direktiivissä säädettyjä velvoitteita ja määräaikoja.

15 Edellä esitetystä seuraa, että jättämällä panematta määräajassa täysimääräisesti täytäntöön vihannesten siementen kaupan pitämisestä annetun neuvoston direktiivin 70/458/ETY noudattamiseksi tarvittavat säännökset Italian tasavalta ei ole noudattanut perustamissopimuksen mukaisia velvoitteitaan.

Oikeudenkäyntikulut

16 Yhteisöjen tuomioistuimen työjärjestyksen 69 artiklan 2 kohdan mukaan asianosainen, joka häviää asian, velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

Vastaaja on hävinnyt asian.

Näillä perusteilla

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN

on antanut seuraavan tuomiolauselman:

1) **Jättämällä panematta määräajassa täysimääräisesti täytäntöön vihannesten siementen kaupan pitämisestä 29 päivänä syyskuuta 1970 annetun neuvoston direktiivin 70/458/ETY noudattamiseksi tarvittavat lait, asetukset ja hallinnolliset määräykset Italian tasavalta ei ole noudattanut perustamissopimuksen mukaisia velvoitteitaan.**

2) **Vastaaja velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut.**

Lecourt Kutscher O'Keeffe

Donner Mertens de Wilmars Sørensen Mackenzie Stuart

Julistettiin Luxemburgissa 26 päivänä helmikuuta 1976.

A. Van Houtte
kirjaaja

R. Lecourt
presidentti